

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA VRHNIKA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima še vedno en ustrezen označen prostor (št. 1) za krajše pridržanje (do 12 ur).² V času našega obiska na PP ni bilo pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen dne 28. 11. 2014.**³
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (svetovalec varuha, sodelavka) ter en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in pomočnik komandirja, s katerim smo opravili tudi pregled prostorov PP, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja ter zaključni pogovor.

¹ V letu 2014 (v času od 1. 1. 2014 pa do dneva obiska) so policisti odredili skupaj 19 pridržanj.

² Prostor za pridržanje je opremljen z lesenim ležiščem, WC-jem na počep in žimnico, v njem pa še vedno ni tekoče vode in dnevne svetlobe.

³ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 21. septembra 2010.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 29. 12. 2014, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 10. 2. 2015, torej 43. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo tako upoštevano priporočilo iz prejšnjega obiska in se tako razgovor pridržane osebe z odvetnikom omogoča v večjem prostoru oziroma ne več v prostoru označenim P16,
- da je bilo tako upoštevano priporočilo iz prejšnjega obiska, da se proučijo možnosti namestitve nabiralnika za anonimno oddajanje pripomb in pohval.

► predlog DPM

DPM: predlagamo, da se pomankljivosti, da ni tekoče vode in dnevne svetlobe, v primeru morebitne prenove PP oziroma prostora za pridržanje, takrat odpravijo.⁴

DPM: predlagamo, da se odpravi napaka na gumbu za izplakovanje vode v WC-ju na počep.⁵

DPM: predlagamo, da se preveri še nadaljnja odsotnost čistilke in po potrebi PP zagotovi čistilka, ki bo postajno čistilko v času njene (očitno daljše) odsotnosti nadomestila.⁶

DPM: glede na datum tiskanja seznama odvetnikov in sporočilo MNZ z dne 3. 8. 2009, da so bile vse enote opozorjene, da se natisnjen seznam odvetnikov ažurira vsake tri mesece, pričakujemo, da bo PP v prihodnje seznam odvetnikov ustrezno ažurirala.⁷

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti, da se prostor, ki se uporablja tudi za postopke s pridržnimi osebami in ker ni video nadzorovana, DPM meni, da gre v tem primeru za pomanjkljivost, saj morebitnih navedb pridržanih ali zadržanih oseb o neprimernem ravnanju uradnih oseb z njimi na ta način ni mogoče preveriti.⁸

► odziv pristojnih

MNZ: sporočamo, da zagotovitev dnevne svetlobe in tekoče vode v tem prostoru zahteva večji gradbeni poseg, ki je pogojen s predhodno zagotovitvijo finančnih sredstev.

MNZ: sporočamo, da bodo v prostoru za pridržanje poskušali popraviti gumb za izplakovanje vode. Gre za napako, ki se ponavlja zaradi neuporabe tega prostora.

MNZ: sporočamo, da se bo vodstvo PP Vrhnika z vodstvom PP Logatec dogovorilo o možnosti zagotovitve občasnega nadomeščanja čistilke v času njene odsotnosti.

MNZ: sporočamo, da so na PP na novo natisnili seznam odvetnikov, policiste pa opozorili na ažurnost periodičnega tiskanja.

MNZ: sporočamo, da bo PP v sodelovanju s strokovnimi službami preučili tudi možnost namestitve videonadzora v prostoru za sprejem pridržanih oseb.

⁴Prostor za pridržanje je opremljen z lesenim ležiščem, WC-jem na počep in žimnico, v njem pa še vedno ni tekoče vode in dnevne svetlobe.

⁵Glede WC-ja na počep je bilo ugotovljeno, da je zaradi očitno redke uporabe prostora za pridržanje zelo težko pritisniti gumb za izplakovanja.

⁶Prostor za pridržanje je bil tudi ob tokratnem obisku sicer čist in prezračen, vendar ga po pojasnilu pomočnika komandirja morajo čistiti policisti sami, saj je postajna čistilka že dalj časa bolniško odsotna, kar po naši oceni ni najboljša rešitev.

⁷Hodnik pred prostoroma za pridržanje je namenjen sprejemu pridržanih oseb. Opremljen je z mizo, stolom, telefonom (direktno zunanje linije), s seznamom odvetnikov (3. 6. 2014), brošuro in plakatoma MNZ s pravicami pridržane osebe v več jezikih ter plakatoma in brošurami v več jezikih nevladne organizacije PIC z informacijami o brezplačni pravni pomoči.

⁸Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja je ob obiskih v Sloveniji že pozval, da se sprejmejo ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo, da se bo elektronska oprema za beleženje policijskih postopkov redno uporabljala. Kot je opozoril Odbor,

DPM: predlagamo, da PP bolj redno spremlja prezračevnost moškega toaletnega prostora zaradi zaudarjanja po fekalijah in po potrebi sprejme potrebne ukrepe za odpravo te napake, ter da se oba sanitarna prostora redno kontrolira z vidika delovanja svetlobnih teles.⁹

MNZ: sporočamo, da so na PP v ženskem delu sanitarij zamenjali žarnico, poskrbeli pa bodo tudi za pogostejše prezračevanje moških sanitarij. Za pleskanje prostora oz. hodnika, ki je namenjen strankam, so obvestili pristojno službo.

DPM: predlagamo, da se prostor oziroma hodnik, ki je namenjen za stranke, ki pridejo na PP ustrezno prepleska.¹⁰

MNZ: sporočamo, da je PP za pleskanje prostora oz. hodnika, ki je namenjen strankam, obvestili pristojno službo.

DPM: predlagamo, da se v FIO evidenco popravi vnos ure začetka postopa in se policiste ter starešine, ki opravljajo nadzor glede pridržanj na PP opozori na večjo natančnost pri vnosih pridržanj v FIO evidenco.¹¹

MNZ: sporočamo, da v zvezi spridržanjem osebe so v evidenci pridržanih oseb popravili podatek o začetku postopka, policiste in vodstvo enote, ki je odgovorno za vnos pa opozorili na večjo natančnost.

---

elektronsko snemaje (avdio in/ali video) policijskih razgovorov namreč predstavlja pomembno dodatno varovalko zoper grdo ravnanje s pridržanimi osebami, ki lahko zagotovi popoln in avtentičen zapis postopka razgovora in s tem močno olajša preiskavo kakršnihkoli trditev o grobem ravnanju. To je zato v interesu tako oseb, s katerimi naj bi policija grdo ravnala kot tudi policistov, če so soočeni z neutemeljenimi trditvami, da so bili vpleteni v grdo ravnanje. Elektronsko beleženje policijskih razgovorov prav tako zmanjšuje možnost, da bi pridržane osebe kasneje lažno zanikale, da so podale kakršnekoli izjave.

⁹V hodniku nasproti dežurnega policista sta ločena sanitarna prostora (moški in ženski), ki sta bila ob našem obisku sicer čista. Je pa bilo ugotovljeno, da v moškem sanitarnem prostoru zaudarja po fekalijah, v ženskem pa ni delovala žarnica. V prostoru pred vhomom v sanitarije je manjša mizica, na kateri so bili različni letaki, dva stola in avtomat s toplimi in hladnimi napitki.

¹⁰Ob prihodu na PP smo v hodniku pred dežurnim policistom opazili, da so precej umazane stene oziroma so te potrebne pleskanja.

¹¹Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj je bilo pri pregledu pridržanja za osebo (17. 2. 2014, začetek postopka 2.24, pridržanje odrejeno 2.35 do 12.00 ure, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) s pregledom sklepa o pridržanju ugotovljeno, da je bil dejanski začetek postopka ob 2.23 uri in ne ob 2.24 uri, kot je to vneseno v FIO evidenco.